

(§ 13 a), nelze souhlasiti s názorem soudu rekursního, že přeměna rozvodu v rozluku jest vyloučena již tím, že stěžovatel ani netvrdil natož pak prokázal, že jeho manželka přes soudní vyzvání do šesti měsíců k němu se nevrátila. Důvod rozluky, uvedený v § 13 c) novely o právu manž. kryje se v podstatě s druhým rozvodovým důvodem § 109 obč. zák.; — tu i tam se předpokládá, že druhý manžel opustil zlomyslně t. j. bez důvodné příčiny manžela žalujícího; — v obou případech klade se hlavní váha na skutečnost, že žalovaný manžel svým chováním maří bezdůvodně účel manželství. Dalším požadavkem § 13 c) novely o právu manž. má jen zvýšena býti jistota, že druhý manžel bez důvodné příčiny se vyhýbá manželskému spolužití. Od tohoto požadavku nutno však upustiti při manželstvích již rozvedených. K tomu nutká úvaha, že by jinak při takovýchto manželstvích vůbec vyloučena byla možnost, domáhati se rozluky pro zlomyslné opuštění druhým manželem, a to nejen v řízení nesporném, nýbrž i v řízení sporném. Právoplatným rozsudkem, jímž rozvod manželství od stolu a lože se povoluje, nabývají rozvedení manželé práva na oddělené bydliště (§§ 93, 107, 110 obč. zák.); soudní výzva druhého manžela, aby se navrátil, neměla by tedy rozumného smyslu, neboť vyzvaný manžel mohl by vším právem odmítnouti výzvu poukazem na zákonné oprávnění právoplatným rozvodem nabyté, a z neuposlechnutí soudní výzvy k navrácení nebylo by lze odvoditi žádných důsledků. Že by zákon jen manželům nerozvedeným dovoľoval žalovati o rozluku pro zlomyslné opuštění druhým manželem, rozvedeným manželům však nepřiznával tohoto práva, zajisté nelze se domnívati. Když tomu tak jest, nutno jen ještě zkoumati, zda v tomto případě skutečnosti v předchozím sporu o rozvod na jevo vyšlé podřaditi lze pod pojem zlomyslného opuštění ve smyslu § 109 obč. zák. a § 13 c) novely o právu manž. Ani tu nelze se přidati k názoru soudu rekursního, že rozhoduje toliko výrok rozsudku pro zmeškání ze dne 27. května 1919. Dlužno spíše vycházeti ze skutečností v žalobě přednesených a ve skutkové podstatě rozsudku uvedených, jež dle § 396 c. ř. s. pokládati jest za pravdivé. Podle obsahu skutkové podstaty však nevyšlo ve směru zde jedině rozhodném na jevo nic jiného, než že manželka, když se její manžel jako legionář vrátil, není ochotna k němu se přestěhovati a s ním sdíleti společnou domácnost v jeho bydlišti. Právem vytkl soud rekursní, že toto zjištění nevyčerpává ještě pojmu zlomyslného (bezdůvodného) opuštění; vždyť nevylučuje možnosti, že manželka z důvodné příčiny nechce nebo nemůže se vrátiti k navrhovateli do jeho nynějšího bydliště. Nelze tedy tvrditi, že skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly by již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno.

Čís. 657.

Útratami, v jichž otázce nedopouští se dovolací rekurs (§ 528 c. ř. s.), jsou i odměna a jinaké nároky vnučeného správce.

(Rozh. ze dne 7. září 1920, R II 254/20.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs v otázce úpravy útrat vnučené správy domu.

D ů v o d y:

Dle § 528 odstavec prvý c. ř. s. v doslovu cís. nař. ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. z. (čl. VI. bod 34) jest rekurs proti rozhodnutí druhé stolice v otázce útrat nepřipustným. Dle § 78 ex. ř. platí ustanovení to i v řízení exekučním. V tomto případě jedná se o náklady (útraty) vzešlé provedením vnučené správy domu, povolené dle § 382 a 383 ex. ř. jako prozatímní opatření k zajištění žalobcova nároku, tedy o útraty exekuční, neboť útratami exekučními dle § 74 ex. ř. jest rozuměti veškeré útraty povolení a provedení exekučního prostředku. K útratám těm náleží také odměna a jiné nároky vnučeného správce, což vysvítá také z toho, že tyto, majíce povahu poplatků, dle § 104 jedn. ř. soudem se vybírají.

Čís. 658.

Právní zájem, požadovaný při určovací žalobě (§ 228 c. ř. s.), jest opodstatněn hrozícím jinak promlčením nároku, o jehož splnění nelze dosud žalovati.

(Rozh. ze dne 14. září 1920, R I 571/20.)

Žalující majitel polního a lesního hospodářství, jehož pozemky rozkládaly se po obou březích Labe, uzavřel se žalovanou pojišťovnou smlouvu, jíž se pojistil proti následkům zákonného povinného ručení. Pojišťovací podmínky stanovily mimo jiné: Udá-li se škoda, z níž vzniká nějaký nárok na náhradu, dlužno nejdéle do 8 dnů po té, kdy nehoda se stala, anebo kdy byl proti pojištěnci náhradní nárok opovězen, učiniti oznámení pojišťovně (§ 12). Dle § 19 zanikají všechny nároky pojištěncovy se smlouvy pojišťovací, které během 6 měsíců potom, když ústavem byly odmítnuty, nebyly zažalovány a řádným nepřetržitým postupem vymáhány u příslušného soudu. Dne 1. července 1919 byli převáženi dělníci žalobcovi na jeho loďce přes Labe, loďka se převrhla a dvě dělnice utonuly. Žalobce oznámil nehodu ihned pojišťovně, jež mu dopisem ze dne 14. července 1919 sdělila, že nemůže případ vzítí v úvahu, že jej odmítá, jelikož žalobce v pojišťovacím návrhu neučinil zmínky o používání člunu. Se strany pozůstalých po utonulých dělnících nebyly ještě vzneseny proti žalobci žádné nároky. Žalobce podal ve lhůtě § 19 poj. podm. žalobu na pojišťovnu, jíž domáhal se určení, že pojištění vztahuje se i na případ shora vylíčený. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Podmínkou určovací žaloby dle § 228 c. ř. s. jest, aby žalobce dokázal právní zájem, by ten který právní poměr byl co nejdříve soudem určen. Žalobce domáhá se určení, že jest po právu žalobcovo pojištění proti následkům zákonného povinného ručení jeho za utonutí dělnic. To činí neprávem: Žalobci chybí zájem na bezodkladném určení sporného poměru, neboť jest nesporno, že dědicové pokud se týče příbuzní utonulých dělnic jemu nijakého nároku náhradního dosud ani neopověděli a tudíž není ani jisto, zda na něm nějakou náhradu budou vymáhati, a jakého obsahu nárok ten